

# UČENJE – CILJ IN SREDSTVO REHABILITACIJE OSEB PO NEZGODNI MOŽGANSKI POŠKODBI

dr. Vesna Radonjič - Miholič, spec.klin.psihologije; Maja Ogrin, prof.def. – logopedinja;  
Tanja Štefančič, prof.def. – vzgojitelj za MVO in DP, dipl.delovna terapevtka



Učenje je pomemben psihični proces, ki nas spremlja skozi vse življenje in nam omogoča interakcijo z našim okoljem.

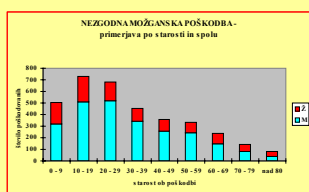
Proces učenja odraža in vključuje številne psihične procese (pozornost, mišljenje, spomin, čustvovanje ipd.) in zato na učinkovitost učenja vpliva njihova kakovost.

Učenje sodi med najbolj kompleksne višje psihične procese, ki jih omogočajo možgani, zato vsaka okvara ali poškodba možganov povzroči spremembo tega procesa.



Pri okrevanju po nezgodni možganski poškodbi ima učenje dvojno vlogo:

- sodi med tista področja, kjer se najpogosteje pokažejo posledice poškodbe;
- hkrati pa je bistven element oziroma orodje vseh rehabilitacijskih programov.



Projekt poteka od leta 1996 na Oddelku za rehabilitacijo oseb po nezgodni možganski poškodbi (starejši od 15 let). Zajeli smo mlade, ki so bili v času nezgode vključeni v različne oblike izobraževanja (srednje, višje in visoke šole). Do sedaj so bile v projekt vključene 110 osebe.



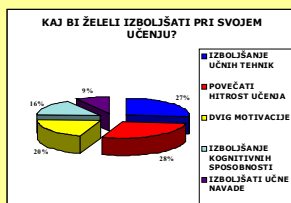
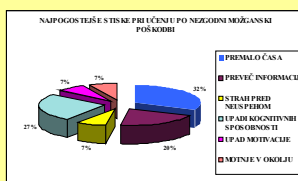
## NAJPOGOSTEJŠE OVIRE PRI VRAČANJU V IZOBRAŽEVALNE PROCESSE PO NEZGODNI MOŽGANSKI POŠKODBI:

1. Zanikanje ali podcenjevanje težav
2. Zmotna prepričanja, da:
  - težav ni, če jih ne vidimo ali dijak o njih ne poroča
  - blaga poškodba vedno pomeni tudi blage posledice
  - dobro gibalno okrevanje, napoveduje tudi dobro okrevanje duševnih sposobnosti
  - bodo posledice na področju duševnih sposobnosti same izzvenele



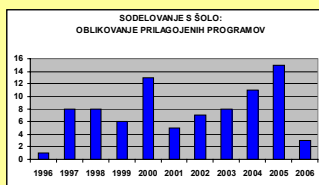
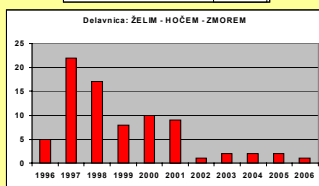
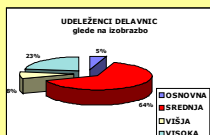
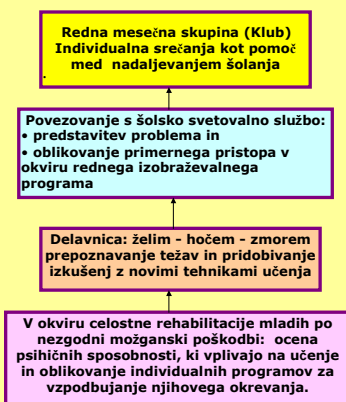
## KAJ ME PRI UČENJU SPRAVLJA V STISKO?

- pozabil (a) sem veliko, hitro se utrudim
- snov, ki me ne zanima, če se moram veliko naučiti v zelo kratkem času, težje si zapomnim, veliko več časa porabim za učenje, povedati - sporočiti,
- ne maram preveč šolskih knjig, pomanjkanje časa in/ali preveč snovi,
- težko se spravim k učenju dolga, naveličanost
- motnje v prostoru (hrup)
- nejasna navodila



## POMOČ PRI UČENJU PO NEZGODNI MOŽGANSKI POŠKODBI

DEJAVNOSTI IN VSEBINA PROJEKTA:



**DELAVNICA: Želim - hočem - zmorem**  
V manjših skupinah (3 - 5 udeležencev, 3 moderatork) izmenjujejo izkušnje pri učenju, spoznavajo nove tehnike učenja ter oblikujejo in preizkušajo sami najprimernejše načine učenja.

## POVEZOVANJE Z IZOBRAŽEVALNIMI INŠTITUCIJAMI

Ob koncu programov rehabilitacije se posamezni člani rehabilitacijskega tima (logoped, psiholog) srečamo s pedagogi, dijakom in njegovimi svojci na šoli. Oblikujemo najprimernejši način za vrnitev in nadaljevanje šolanja. Vsebinska srečanja zajema predstavitev doseženega stanja in posebnih potreb, način prihoda, obseg nadaljevanja šolanja, vključevanje v skupnost, preverjanje in znanja ipd. Pri študentih se dogovarjamo o možnosti mentorstva, posebnih izpitnih rokov ipd.

## KLUB

Pomeni možnost dolgotrajnega spremljanja in podpore pri nadaljevanju šolanja po nezgodni možganski

## PROBLEM

Mladostniki ne želijo posebnega statusa, ki bi jih ločil od vrstnikov.

## ODPRTA VPRAŠANJA

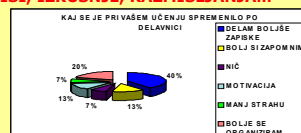
Kako doseči, da bi v okolju bolje razumeli njihove posebne potrebe (izobraževanje pedagogov, povezovanje med inštitucijami...)?

Kako zagotoviti primerno pomoč dijakom in študentom, ki nadaljujejo šolanje z bremenom posledic možganske poškodbe (dovolj blizu, pravi trenutek, na primeren način)?

Kako najprimerneje prilagajati izobraževanje (načini, metode, mentorstva...)?



## VTISI, IZKUŠNJE, RAZMIŠLJANJA...



## DN, dijakinja:

Šele na delavnici sem spoznala, da imam veliko težav pri učenju, a hkrati sem že tudi iskala možnosti, da jih premagam.

## UB, dijak:

Po skupnem srečanju na šoli so profesorji bolje razumeli moje težave. Občutil sem, da me bolj upoštevajo.

## MM, študent:

Dobro se počutim na Klubu, kjer tudi jaz lahko svetujem drugim in sem jim s svojim primerom za vzpodbudo.



## I.P. študentka:

Prvo leto po poškodbi nisem uspela opraviti nobenega izpita. Pričakovala sem, da bodo profesorji upoštevali mojo poškodbo in mi bodo pomagali. Pri tem pa sem kar zanemarila, da sama nisem hotela ne zmoгла govoriti o poškodbi. Bala sem se, da mi zaradi poškodbe ne bi študija odsvetovali.

Postopoma sem se naučila govoriti tudi o poškodbi in posledicah, hkrati pa sem začela študirati bolj prizadevno kot kadar koli prej. Tako sem v naslednjem letu opravila 10 izpitov.